

שרת המשפטים

י ר ו ש ל י ם
י"ח תמוז תשע"ז
12 יולי 2017
מס' מכתב: 2017-11545
פנימי: א-ט

לכבוד
עו"ד לינור דויטש, לובי 99
עו"ד דניאל דושינצקי, מנהל מחלקת חקיקה, התנועה לאיכות השלטון
ברק גוון, יו"ר משותף צדק פיננסי, רכז קואליציית הארגונים החברתיים
ד"ר הראל פרימק, יו"ר משותף צדק פיננסי
ספיר בלוזר, ישראל 2005
עילם לשם, ראש תחום אחריות אזרחית, התאחדות הסטודנטים והסטודנטיות בישראל
פז כהן, מנכ"ל אנו
ד"ר שלי גוטפריד, הציבור החדש
נירית מוסקוביץ, מנכ"לית המשמר החברתי
גלעד א. סברדלוב, ישראל יקרה לנו

שלום רב,

שמחתי לקבל את מכתבכם המעיד על מעורבות חברתית עמוקה ודאגה כנה לאזרחי
מדינת ישראל מצד ארגוני חברה רבים.

כמובן שדאגה זו משותפת לכם, לי, לראש הממשלה, לראשי כל סיעות הקואליציה,
לרבים מחברי הכנסת באופוזיציה, למזכיר הממשלה, לנגידת בנק ישראל, למפקחת
על הבנקים ולראש הרשות לניירות ערך שללא כל ספק שוקדים יום ולילה על חיזוק
כלכלת ישראל וביצורה לטובת אזרחי מדינת ישראל, רווחתם וביטחונם הפיננסי.

דאגה אמיתית זו אסור לה שתשטש את הסכנה הקשה שריחפה אתמול מעל ועדת
הכנסת במסגרת דיוניה, ושלולא מאמציהם המשותפים של גורמים רבים, ובכללם כל
אלה האמורים לעיל, שעצרו אותה בזמן, הייתה שוברת את דגם הפרדת הרשויות
המוכר לנו, שהוא נשמת אפה של שיטתנו הדמוקרטית, מפירה את הזכות לפרטיות
בסוגי המידע הרגישים ביותר ומכניסה רבים לסכנת העמדה לדין פלילי על יסוד
עבירה חדשה ולא מוכרת.

שרת המשפטים

בידוע הוא כי בשונה מוועדת חקירה ממלכתית, וועדת חקירה פרלמנטרית של הכנסת המוקמת לפי סעיף 22 לחוק-יסוד: הכנסת היא מעצם טיבה וטבעה גוף פוליטי המוסמך לשקול שיקולים פוליטיים. מהותה הפוליטית של וועדת החקירה הפרלמנטרית עולה כמובן מסעיף 22 עצמו הקובע כי ועדה זו תורכב מחברי הכנסת.

על רקע זה אין צורך להכביר מלים באשר לבעייתיות הרבה כפי שזו באה לידי ביטוי בהצעת יושב ראש ועדת הכנסת שעניינה הקניית סמכויות חקירה ובירור, סמכויות המוקנות בכל מקרה אחר אך ורק לגופים בעלי אופי שיפוטי או מעין שיפוטי אובייקטיבי (כמו ועדת חקירה ממלכתית), וזאת תוך הכפפתם של מי שאינם גופי ממשלה לאותן סמכויות ושיבוש עיקרון הפרדת הרשויות.

לא למותר להזכיר בהקשר זה גם כי סמכויותיה של הכנסת וועדותיה לדרוש ולקבל מידע מן הממשלה נגזרות מסמכותה לפקח על הממשלה. בכלל זאת אמורים הדברים בוועדת חקירה פרלמנטרית. הכפפת גופים שאינם גופי ממשלה, דוגמת חברות פרטיות הנסחרות בבורסה, אשר ברגיל אינם חבים חובת דין וחשבון לפרלמנט חורגת מרציונל זה ומעוררת קשיים משמעותיים מצד הדין המנהלי, וזאת לצד התמריץ השלילי שהוראות אלה מייצרות ביחס לשילובן של חברות אלה בבורסה הישראלית, עניין הפוגע קשות בכלכלת ישראל.

הכפפת גופים שאינם נמנים עם גופי הממשלה למשטר של סמכויות זימון יש בה כדי להביא לפגיעה משמעותית וקשה באותם הגופים תוך פגיעה באוטונומיה הנתונה להם. לא כל שכן שעה שלצד חובת ההתייצבות ומסירת המידע המוצעת מוצע לקבוע סנקציה **פלילית** בגין הפרה זו. מובן כי העמדת הכלי העצמתי של משפט הפלילי כדי לאכוף התייצבות ומסירת מידע של מי שאינם גורמי ממשלה תוך שימוש בסייג עמום בדמות "טעם צודק" מחריף את הפגיעה בהם ובזכויותיהם.

כך גם ההצעה המסמיכה את יושב ראש ועדת החקירה הפרלמנטרית להחליט בטענות לפיהן יש במסירתם של מידע ומסמכים לוועדת חקירה פרלמנטרית כדי לפגוע בביטחון המדינה ויחסי החוץ או קשרי מסחר בינלאומיים שלה או לפגוע בזכות או חיסיון שבדין, תוך שעל החלטתו זו ניתן יהיה להשיג בפני מליאת הוועדה. הסמכת הגוף החוקר עצמו שמעצם תפקידו אינו אובייקטיבי להחליט באשר לחיסוי או **אי-החיסוי** של המידע היא בעייתית ביותר, לא כל שכן שעה שיושב ועדת החקירה הפרלמנטרית הוא כאמור גורם פוליטי המונע משיקולים פוליטיים. כל זאת שעה שמדובר גם במידע אישי רגיש ביותר החוסה תחת חיסיון. על רקע זה מתעורר

שרת המשפטים

כמובן חשש ברור לפגיעה קשה בזכויות יסוד שונות של הפרט ובמרכזן הזכות לפרטיות. בידוע הוא גם כי בהקשר של גופים מן הסוג המדובר קיים קושי מובנה בהיבט של אבטחת המידע לאחר חשיפתו.

סכנות אלה נמנעו אתמול, כאמור, בזכות מאמץ משותף של הרבה מאוד אנשים אחראיים שהשכילו לזהות את עוצמת הבעיה שפתרון פופוליסטי ולא זהיר, עלול היה להמיט על כלכלת ישראל.

כמי שערה לא רק לעוצמת הסכנה שבהצעת יושב ראש הוועדה, אלא גם לפגיעה שחוותה כלכלת ישראל כתוצאה מפרשת פישמן והחשיבות שבעצם הירידה לחקר האמת (על מנת שמקרים מעין אלה לא יישנו), חשבתי שנכון יהיה ללכת למהלך רחב, מוסכם ואחראי אליו נרתום את הרגולטורים ובשיתוף פעולה אדוק עם חברי הכנסת ובראשם, כמובן, חבר הכנסת איתן כבל העומד בראש ועדת החקירה הפרלמנטרית.

מהלך זה כבר החל להתגלגל ובשבוע הבא אפגש עם יושב ראש ועדת החקירה הפרלמנטרית, חברי כנסת והרגולטורים בניסיון לבחון באופן מקצועי ושקול האם קיים צורך אמתי בתיקוני חקיקה. לאחר הליך בדיקה זה נבחן באופן אחראי את צעדינו, ואין לי ספק שבדרך מוסכמת זו נביא לאזרחי ישראל, תוצאות טובות בהרבה מאלה שמהלך פופוליסטי עשוי היה להביא. הדאגה לכלכלת ישראל משותפת לכולנו, אבל לי באופן אישי חשוב שהפתרונות אותם נציע יהיו טובים ולא רק כאלה התופסים כותרת מוצלחת.

אשמח לשיתוף פעולה אתכם בעתיד.

בברכה,

איילת שקד

העתקים: חה"כ יואב קיש, יו"ר ועדת הכנסת וחבר ועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ איתן כבל, יו"ר ועדת הכלכלה וועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ דוד ביטן, יו"ר הקואליציה
חה"כ חיים ילין, חבר ועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ איילת נחמיאס ורבין, חברת ועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ יגאל גואטה, חבר ועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ רוברט אילטוב, חבר ועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ רועי פולקמן, חבר ועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ בצלאל סמוטריץ', חבר ועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ דב חנין, חבר ועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ משה גפני, חבר ועדת החקירה הפרלמנטרית
חה"כ עיסאווי פריג', חבר ועדת החקירה הפרלמנטרית